

alguses arenes hiilgava eduga. 11. X valutati Jamburi, 13. X Luuga, 16. X Gatčina ja Krasnoje Seloo ning 22. X Tsarskoje Seloo, milliseks eduks suurelt kaasa mõjus eesti väeosade tegevus Ingerimaal Krasnaja Gorka sihis ning eesti ja Inglise merevägi. Siis järgnes aga kiire lüüasaamine, mille peapõhjuseks oli kindla üldjuhatuse puudumine ja seljataguse korraldamatus. Kohe pealetungi alul võttis kindr. Judenič armee otsekohese juhtimise oma peale, nimetades R. oma abiks, kuid teda tegelikult juhtimisest kõrvaldades. Kuigi R. Gatčinasse sõitis, et seal pealetungi Peterburile isiklikult juhatada, paralüüsis Judenič tema tegevust oma asupaigast, Narvast, kõrgemate väeühikute ülematele saadetud direktiividega, mis ei vastanud olukorrale ega ka kogu pealetungi kavale. Et väeühiku ülematest mõned olid R., mõned Judenič'i poolehoidjad, jäi suur osa mõlemalt juhilt saadud käskde täitmata ning kadus koostegevus väeosade vahel, kaasa tuues seisaku ja segaduse pealetungi kava läbiviimisel. Et armee staap Narvas korraldada ei suutnud ka rinde õigeajalist varustamist laske- ja toidumoonaga, langes koos sellega ka sõdurite meeleolu. Tekkinud seisakut pealetungis ja segadust kasutasid enamlased kiireks vägede koondamiseks Peterburi ette ning läksid siis oktoobri lõpul Trotski isiklikul juhatusel üle vastupealetungile, lüües L.-armeed lühikese ajaga täielikult: 1. XI 1919 langes enamlaste kätte Luuga, 6. XI Oudova ja 14. XI Jamburi. Täiesti demoraliseeritud L.-armee taganes korratuses Narva alla, kust ta Eesti väejuhatuse poolt juhiti Mustajõe ja lisaku piirkonda ning seal desarmeeriti. Ainult paar võitlusvõimelist väeosa armeest jäi väerinnale Vabadussõja lõpuni Eesti I diviisi käsutusse. Sõjakäigu äpardumise järel komandeeris Judenič R., kelle ta vahepeal oli ülendanud kindral-leitnandiks, Inglise maale, kust R. hiljem asus Berliini. Seal kirjutas ta oma mälestised: Воспоминания о Северо-Западной армии (1921). A. V.

ROHT, Richard, kirjanik, sünd. 1. IV 1891 Võrumaal Kõlleste v. taluperemehe pojana, sai hariduse H. Treffner'i gümnaasiumis Tartus ja Valga reaalkoolis, kust lahkus 6. klassist seda lõpetamata, asus aa. 1912–14 peamiselt Tartus, kus andis välja oma esimesed novellikogud ja asutas koos H. Visnapuga (vt.) »Momenti«-rühma ja -kirjastuse; selle väljaandel ilmus »Moment« I (1913) ja »Roheline moment« (1914). Ilmasõja puhkemisel mobiliseeriti R. sõdurina vene sõjaväkke, saadeti hiljemini lipnikkude kooli, mille lõpetamise järel teenis Soomes, Sise-Venemaal, Krimmis ja Bessaraabias ja võttis 1916. a. osa sõjategevusest Rumeenia rindel. A. 1918 astus R. Tartus Eesti

tagavarapataljoni, kuhu kuulus kuni selle likvideerimiseni saksa okupatsioonivõimude poolt kevadel 1918. Vabadussõja alul teenis R. ohvitserina 2. jalav.-polgus, kust komandeeriti käskudetäitjaks ohvitseriks 2. diviisi staapi; ta teotses seal peamiselt sõjaväe korrespondendina. A. 1920 sõjaväe-teenistusest vabamenud, asus R. Tartu elukutselise kirjanikuna, elas aa. 1921–23 Berliinis ja on peale seda asunud jällegi Tartus. — Oma kirjanduslikku tegevust algas R. juba varakult. Tema esimesed katsed ilmusid ajalehis, ajakirjus ja albumeis, nagu »Lasteleht«, »Noorsooleht«, »Moment« I ja »Roheline Moment«. Ta on teinud kaastööd »Postimehele«, olles mõnda aega selle ajalehe toimetusliige, »Päevalehele«, »Tallinna Teatajale«, »Siuru« albumeile, »Odamehele«, »Ilole« ja »Loomingule« ja tegi katset kuukirja väljaandmisega Berliinis. Eri- raamatuina on temalt ilmunud: »Igaveses labürindis« (Tartu, 1913), sümbolistlikud ning impressionistlikud novellid ja eskiisid, »Üksinduse meeleolud« (Tartu, 1914), novellid, »Siluetid ja dekoratsioonid« (Tallinna, 1918), impressionistlikud novellid, »Hing ja veri« (Tartu, 1918), sõjanovellid, »Kolm näokatet« (Tartu, 1919), juhtumusnovellid, »Minevik« (Tartu, 1920), romaan, »Hümnid Paanile« (Tartu, 1922), eskiis, »Väikelinn« (Tall., 1924), veste, »Tsirguküla« (Tall., 1924), jutustus, »Roim« (Tartu, 1924), novell, »Looduskangad« (tiitellehel ekslikult märgitud II trükinä, Tartu, 1924), valik müügilt lõppenud teostest »Siluetid ja dekoratsioonid« ning »Hing ja veri«, »Neli juttu« (Tartu, 1924), novellid, »Kurgsoo« (Tartu, 1924), romaan, äratrükk »Loomingust« 1924, »Üksindus« (Tartu, 1925), romaan, »Jutud Kõrrekülast« (Tartu, 1926), kolm jutustust Kõrreküla popside armastusest, »Imelikud juhtumused Tatriku alevis« (Tartu, 1926), pilkejutt, »Maa« (Tartu, 1927), romaan. — R.-u seni-ilmunud teosed võib jagada kahte suurde liiki. Esimesse liiki kuuluksid teosed, mis kannavad teravalt impressionistlikku ilmet ja on kirjutatud selle meetodiga. Siia kuuluvad kõik tema kuni 1928. a.-ni kirjutatud novellid ja eskiisid. 1919. a. ilmunud sõjajuttudes »Hing ja veri« võib märgata meetodi vahetust. Siin tekivad novellidesse esimesed realistlikud lõimed, kuigi R. kunagi, ka mitte oma hilisemais töis, pole jõudnud puhtale realistlikule käsitlusele. Oma loomult on ta suurte lüüriiliste kalduvustega romantik ja esineb kõigis oma töis eesti prosaistide hulgas ühe parema looduslühirikuna. Lühemates novellides, mis on kirjutatud impressionistlikus stiilis ning mille aineks on autori enese või võetud kangelase teravad individualistlikud elamused looduse tagapõh-